Anul LXXVIII — Sibiu, 31 Mai 1930 — Nr. 42

Telegraful Român

Organ national-bi

2 ex. (Of.)

Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român

Str. Şaguna 8 — Sibiu

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Şase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marţia şi Vinerea

Corespondenţele să se adreseze Redacţiei Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază

Preţul inserţiunilor: un şir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele şi inserţiunile să se adreseze Administraţiei ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Lumină din Răsărit

Dogmatica *Bisericii Ortodoxe Răsăritene* de Hristu Andrutsos, profesor de teologie la Atena, *în româneşte* de Dr. D. Stăniloae, profesor la Academia teologică „Andreiană", Sibiu.

Cu arhiereasca binecuvântare a I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, cu sprijinul moral şi material al I. P. S. Sale, tiparniţele Arhidiecezane, întemeiate de Mitropolitul de strălucită memorie, Andrei, au scos la lumină traducerea în româneşte a manualului de dogmatică indicat mai sus.

Salutăm cu deosebită bucurie apariţia acestei cărţi, întrucât ea a constituit o aşteptare a sufletului nostru, care saltă acum; saltă pentrucă primeşte lumină din Răsărit, lumină ortodoxă. — Dacă în celelalte ramuri de ştiinţă a apărut, după războiul mondial şi în româneşte, o literatură mai mult sau mai puţin vrednică de luat în seamă, lucrările apărute în domeniul ştiinţei teologice, le putem număra pe degete şi, mai pot adauga, sunt în parte de-o valoare mediocră.

Acest fapt tradează o lipsă de preocupare ştiinţifică cu problemele teologice şi poate şi o criză de fecunditate în acest domeniu sacru. — Lucrul pare cam ne'nţeles întrucât, nu există osteneală neîncununată de succes; şi doar ca unii ce se ostenesc, sunt cunoscuţi atâţia, chiar şi în domeniul teologiei.

Dar să-i lăsăm în osteneala lor şi să revenim la lucrarea apărută la Sibiu!

Sibiu? Da! Nici Chişinău, nici Cernăuţi, nici chiar Bucureşti, *ci Sibiu!*

Şi traducătorul cine-i? Dr. D. Stăniloae, un modest profesor dela şcoala teologică din acest oraş, şi a făcut acest lucru în primul său an de profesorat! Dsa este unul din seria de tânări crescuţi şi formaţi după vederile I. P. S. nostru Mitropolit; dupăce şi-a luat licenţa în teologie la Cernăuţi, a fost trimis, ca bursier al Arhidiecezei de Sibiu, la Atena şi-apoi la München, Paris şi Berlin.

Că a ştiut cum să folosească timpul petrecut în străinătate, ne dovedeşte traducerea apărută sub numele lui. —

Ceva despre importanţa şi valoarea acestei cărţi. Dogmatica, întrucât este «expunerea ştiinţifică a credinţii creştine» este de-o importanţă covârşitoare pentru întreaga Biserică ortodoxă, şi această Biserică e fericită când, de expunerea ştiinţifică a credinţii ei, s'a ocupat un teolog ca Andrutsos. Astăzi când lucrarea lui Andrutsos apare în româneşte, fiii români ai Bisericii ortodoxe vor şti s'o preţuiască.

1. In româneşte nu am avut până acum o dogmatică corespunzătoare nevoilor timpului nostru. Dogmatica de Comoroşeanu este învechită, asemenea şi traducerea din ruseşte a dogmaticei lui Macarie.

2. Manualul de dogmatică al părintelui Mihalcescu, îmbinând chestiuni de apologetică şi dogmatică, e prea restrâns, pentru studenţii dela facultăţile şi academiile teologice.

Văzând acestea, putem afirma, că apariţia în româneşte a manualului de dogmatică al lui Andrutsos, constitue aportul cel mai de preţ în şirul lucrărilor din literatura teologică dogmatică românească de după răsboi. — Lucrarea cuprinde 477 de pagini, împărţindu-se în trei părţi mari:

I. Introducerea, în care se tratează chestiuni preliminare ca: Definiţiunea dogmaticei, Dogma şi raţiunea (§ foarte interesant), Metoda în dogmatică, împărţirea ei etc.

II. Partea I. *Premisele mântuirii în Hristos*, cu următoarele capitole: Dumnezeu unul şi în Treime; Creaţiunea lumii; Providenţa Dumnezeească; Lumea.

III. Partea a doua. *Mântuirea în Hristos*, cu capitolele: Uniunea ipostatică; Opera de Mântuire a lui Hristos; însuşirile mântuirii; Harul dumnezeesc; Biserica; Sf. Taine; Desăvârşirea mântuirii; Judecata particulară; Desăvârşirea tuturor. —

Limba în care sânt redate toate aceste chestiuni, e corectă, ici colo pare puţin rigidă, aceasta însă din pricina chestiunilor abstracte de cari se ocupă.

Ca încheere, în strigătul meu de bucurie cu care întâmpin apariţia acestei cărţi, se amestecă o notă de mâhnire. Anume, observ că Andrutsos şi-a scos dogmatica *în Ianuarie 1907;* notaţi-vă rog Ianuarie 1907, şi de atunci trecut-au 23 de ani şi abia în anul 1930 apare în româneşte.

Dar noi, cei dela Sibiu, ne bucurăm totuş, mai ales că lucrarea apare la noi, şi în bucuria noastră o oferim şi acelora cari erau chemaţi s'o scoată mai de vreme la lumina tiparului românesc.

Gheorghe Secaş
profesor de teologie

FOIŞOARA

Ierusalimul

Graţie cursei speciale Constanţa —Jaffa, aranjată de Serviciul maritim român, pe lângă grupul impunător de închinători condus de I. P. S. Sa mitropolitul Nectarie al Bucovinei, au mai putut face pelerinaj la sfântul Mormânt şi un număr impunător de cetăţeni din diferitele părţi ale ţării. Ţi se umplea inima de bucurie văzând, printre multele vapoare cu pavilioane diferite venite la Jaffa cu închinători din toate ţările Europei, şi pavilionul român. Ne putem mândri, că România a fost anul acesta frumos reprezentată la Locurile sfinte.

La Jaffa, cu toate că am sosit la amiazi, făcându-se debarcarea în largul mării, iar eşirea la chei cu bărcile, apoi vizita medicală durând mult, abia târziu după prânz am putut lua autobusul pentru Ierusalim, unde am ajuns după ora 8 seara. La coborâre din autobus am fost întâmpinaţi de un călugăr grec, care cu foarte mult tact a aranjat găzduirea noastră, pe la diferite mănăstiri şi locuinţe particulare. Odată aşezaţi în cvartire, ne-am îndreptat spre Mormântul sfânt. —

Din acea seară începând, până Dumineca dimineaţa după Inviere, tot timpul ni l-am petrecut în jurul bisericii celei mari în care se află capela şi cripta sfântului Mormânt. Vineri noaptea la ora 12 s'a celebrat punerea în mormânt şi prohodul, Sâmbătă dimineaţa liturghie în greceşte şi cuminecare, la ora 12—1 lumina sfântă, ear noaptea la 12 sfânta Inviere, tot în greceşte, fiind însă îmbrăcaţi şi preoţii noştri.

Pietatea pentru aceste locuri sfinte creşte în om mai cu seamă, când vede cum catolicii şi ortodocşii aşteaptă unii după alţii ca să le vină rândul stabilit în programul oficial, spre a celebra slujba bisericească. Anul acesta fiind Paştile de odată, în jurul sfântului Mormânt erau adunaţi laolaltă catolici şi ortodocşi din toate ţările Europei, arabi şi negri creştini din Asia şi Africa. Ordinea şi observarea strictă a programului le îngrijiau forţe destul de numeroase din armata şi poliţia engleză. Unii din aceştia au dovedit în anumite cazuri ţinută cam nedemnă cu solemnitatea momentelor. —

Abia Duminecă după amiazi încep închinătorii a se pregăti de vizitarea tuturor locurilor sfinte, între care cele mai însemnate sânt: Vitfleemul cu locul naşterii Domnului (la 8 km depărtare spre vest); Grădina Ghetsimani în marginea Ierusalimului spre est, cu Mormântul Maicii Domnului; Iordanul şi Marea moartă (la cca 30 km depărtare spre est); Nazaretul şi Lacul Tiberiadei (la 200 km depărtare spre nord). La Iordan cu auto de 4 persoane se plătea cam 320 lei de persoană, iar cu autobuz 160 lei. La Nazaret s'au dus numai bucovineni, cărora le erau comandate dinainte maşini de Coock (Cuc) & Co. (Wagons Lits).

Ierusalimul este un oraş cu întindere destul de vastă pe munţi de stâncă. In vechea cetate în vârful muntelui se află Patriarhia grecească, constând din o mulţime de metocuri şi biserici şi biserica sfântului Mormânt. In jurul cetăţii vechi sânt clădite o seamă de cartiere noui, în cea mai mare parte aparţinând diferitelor misiuni tsrăine. Prăvălii luxoase şi bogat asortate nu se văd. In schimb sânt o mulţime de hoteluri elegante cu pensiune completă. Restaurante bune nu prea sânt. —

Printre locuitorii din Ierusalim găseşti toate naţiunile din lume. Majoritatea o formează arabii, apoi evreii şi grecii.

Răsleţi prin diferite mănăstiri greceşti se află mulţi călugări români şi cu deosebire maice. Majoritatea

Doamne, nu sânt vrednic să intri sub acoperemântul meu

(Mat. 8, 8).

Cel ce a spus acest lucru pentru prima dată, a fost sutaşul din Capernaum. Dacă ne gândim la aceste cuvinte şi la situaţia celui ce le-a spus, nu se poate să nu fim pătrunşi de un cutremur sfânt.

Sutaşul era soldat roman, mai mare peste o sută, şi ştim că dicţionarul limbii romane nu cunoştea cuvântul «umilinţă» şi firea soldatului roman nu ştia de altă supunere decât de a superiorilor săi din armată. Intr'una din zile, eată că apare un călător, de origine din Nazaret, sărac şi lipsit de orice pompă, şi soldatul virtuos, mai mare peste o sută, se proşterne înaintea acestui călător şi se umileşte până la totala desconsiderare a propriei sale fiinţe.

Doamne, sânt păcătos şi sânt om nevrednic. Am greşit cu fapta, cu gândul, cu vorba, cu voie şi fără de voie, cu ştiinţă şi cu neştiinţă, ziua şi noaptea, şi în toate clipele vieţii mele am greşit atâta încât nu mai sânt vrednic de nici o consideraţiune. Am grijit numai de frumuseţea trupului, am avut ochii deschişi numai pentru pofta cărnii, iar sufletul meu prin o totală neglijare a ajuns la desfigurarea aceasta urâtă de acum. Deşi casa mea are astăzi mare trebuinţă de Tine Doamne, pentru a mea nevrednicie nu îndrăsnesc a gândi să intri sub acoperemântul ei.

Mărturisirea aceasta a unui păgân, prin desăvârşita ei sinceritate şi prin credinţa puternică din care isvora, a mişcat adânc sufleteşte şi pe Mântuitorul. «Nici în Israil n'am găsit atâta credinţă», a zis El.

Dar sutaşul din Capernaum nu este unicul exemplar de natura aceasta. Sfântul Ioan Botezătorul spunea: Doamne, nu sânt vrednic a deslega cureaua încălţămintelor Tale; apostolul Petru zicea: Doamne, fugi dela mine, căci om păcătos sânt eu; apostolul Pavel susţinea că nu e vrednic a se chema apostol; fiul cel pierdut glăsuia: nu sânt vrednic a mă mai numi fiul Tău...

Dar cine poate spune pe toţi aceia cari pentru faptele şi inima lor şi pentru sinceritatea mărturisirii, au numele scrise desigur în cartea cea cerească?

Răpit de frumuseţea acestor gânduri, am găsit că şi eu sânt un sutaş şi orice creştin e un sutaş, însă sutăşia noastră e în armata lui Isus Hristos.

Ca sutaşi, în această armată duhovnicească, mărturisirea şi sinceritatea sufletului nostru trebue să fie cel puţin tot atât de profunde, ca ale sutaşului roman. Numai aşa vom prezenta şi noi dovadă de credinţa noastră.

Am socotit că e de folos, pentru orice creştin, schiţarea acestui grăitor exemplu biblic. Căci ştim şi ne dăm seama că şi casa noastră şi inima noastră are mare trebuinţă, în aceste vremuri, de Isus Hristos; dar mai ştim şi aceea că sântem în starea de păcat şi de nevrednicie a sutaşului din Capernaum. Sântem! Dar mărturisim că vrem şi ne-am hotărât acum să frângem tot orgoliul nostru personal, să curăţim viaţa noastră de buruiana păcatului şi să prezentăm sufletul nostru drept casă curată Mântuitorului Hristos, care prin taina sfintei împărtăşiri vine şi intră sub acoperemântul nostru. Fiul lui Dumnezeu se împreună cu fiinţa noastră ca să înalţe şi să îndumnezeiască această fiinţă a noastră.

Doamne, sântem nevrednici. Te rugăm însă fierbinte să faci ca împărtăşirea noastră să fie întru vrednicie, întru viaţă neprihănită şi întru adaugerea dumnezeescului Tău dar...

Pr. *S. Cândea.*

Din Zarand

— Serbare culturală. — Intrunirea dela Brad. —

In 21 Mai 1930, Zarandul a îmbrăcat haină de sărbătoare. In această zi, când sfânta noastră biserică prăznueşte pe cei «întocmai cu apostolii», sfinţii Constantin şi Elena, liceul brădean şi-a prăznuit pe aceşti patroni ai săi.

Mulţime de credincioşi din partea locului, aducându-şi aminte, că şi faţă de sufiet au mare îndatorire, şi-au îndreptat paşii către sfântul altar, ca acolo pentru moment «lăpădând grija lumească», să aducă laudă şi mulţumire lui Dumnezeu şi să ceară ajutor pentru ziua de mâne.

Serviciul divin a fost celebrat de păr. I. Indreiu, profesor C. Ciocan, V. Perian şi diaconul prof. Fugătă. Au înălţat sufleteşte pe cei prezenţi frumoasele cântări dela sfânta liturgie executate de corul orfanelor de răsboi, dela şcoala normală de conducătoare din Brad.

După terminarea sfintei liturgii împreunată cu invocarea duhului sfânt, s'a slujit parastas pentru binefăcătorii liceului. La parastas au mai slujit şi păr. A. Bogdan şi Al. Fugătă, iar cântările au fost executate de corul mixt, condus de prof. de muzică Gh. Pârvu.

Sfârşindu-se serviciul divin, cei prezenţi în frunte cu corpul profesoral dela ambele şcoale, şi cu membrii reprezentanţei gimnaziale, s'au întrunit în sala de desemn, unde liceul a organizat o şedinţă festivă. A cântat frumos corul mixt, executând un imn religios şi un cântec naţional. S'au declamat poezii.

In cadrele şedinţei festive a vorbit dl Dr. Ioan Radu, directorul liceului, despre mecenaţii acestei şcoale, toţi morţi, între cari a pomenit pe generoşii donatori Ioan Rusu, medic, şi soţia sa, Teodor Papp fost advocat în Baia de Criş, V. Stroescu, Al. Constantinescu, şi alţi binefăcători.

De încheere a vorbit subsemnatul, arătând care era rolul «reprezentanţei» în trecut, şi amintind la urmă de munca depusă de I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae*, în scop ca prin lege specială să fie recunoscut caracterul confesional al liceului, aşa cum l-au întemeiat înaintaşii noştri.

Membrii reprezentanţei cu unanimitate au decis ca icoana I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae să figureze în galeria binefăcătorilor acestui liceu, alături de figurile: Mitropolitului Andrei, şi ale decedaţilor Ios. Hodoş, A. Frâncu, I. Pipoş ş. a.

După aceasta membrii reprezentanţei (cari am dori să participe, la astfel de ocazii, în număr mai respectabil), s'au întrunit în şedinţă administrativă unde s'au censurat socotelile pentru trecut, s'au votat: bugetul anului în curs şi alte lucrări.

Pr. *Alex. Fugătă.*

Să ne iubim copiii

Sub acest titlu «Societatea Principele Mircea» ne trimite un apel, din care publicăm următoarele:

O datorie de căpetenie ne îndeamnă să ne aducem pururea aminte de sfintele cuvinte ale Mântuitorului: «*Lăsaţi copiii să vină la mine*».

In aceste cuvinte, simple şi pline de blândeţe ale Domnului nostru Isus Hristos, se înfăşoară dumnezeiască poruncă: Lăsaţi copiii să vină la mine!...

Sfânta Evanghelie ne îndreaptă totdeauna pe căile cele adevărate, şi divina învăţătură ne îndrumă spre suprema datorie pe care fiecare om trebuie s'o aibă în viaţă: iubirea copilului.

Pentru ca neamul să prospereze, trebue ca generaţia tânără să fie pusă în condiţiuni prielnice de viaţă.

Aici începe datoria părinţilor faţă de copiii lor.

Creşterea copilului, cu respectul ideilor de sănătate trupească şi sufletească, iată cea dintâi grije a părinţilor.

Ţara românească, reîntregită în hotarele ei etnice, îşi plămădeşte întregirea sufletească. Această întregire, această unificare a sufletului românesc, de pretutindeni, nu se poate înfăptui cu folos, fără o pregătire conştiincioasă şi fără o cultivare ştiin-

---

acestora o duc destul de greu. trebuind să se îngrijească singuri atât de plata locuinţei, cât şi de întreţinere.

Deosebit de aceştia, Ierusalimul este vizitat în tot decursul anului de o mulţime de închinători români, cari rămân acolo timp mai lung sau mai scurt, după cum le permit mijloacele.

Situaţia materială cea mai bună o are maica Porfira, originară din Răşinari, care în tovărăşia unui dragoman dela patriarhia grecească a dlui Carali are teren propriu şi o mică căsuţă cu altar în comuna Ierihon, iar în Ierusalim are casă şi masă gratis la greci. Aceasta are bune legături în întreagă ţara noastră, de unde primeşte frumoase danii.

Toată străduinţa maicii Porfira deşi foarte laudabilă, neprezentând de loc o năzuinţă de închegare într'un mănunchi a tuturor forţelor sau elementelor româneşti atât de mult dorită în Ierusalim, nereprezintând o cauză cu adevărat românească, ci fiind mai mult o năzuinţă cu caracter strict personal, pentru ţara noastră nu are nici un interes.

Pentru strângerea într'un loc a tuturor românilor din Ierusalim, încă în 1907 s'a pornit o mişcare destul de viguroasă de profesorul ieşan dl Th. Burada. Pe urma acestei mişcări, patriarhia noastră are în Ierusalim un teren de 1208 m. p., care azi valorează mai bine de 2 milioane lei.

I. P. S. Sa Patriarhul nostru Miron, în lipsa de fonduri pentru ridicarea unei biserici şi metoc demne de ţara noastră, ca început a trimis la Ierusalim pe ieromonahul Gherasim Luca (adresa P. O. B. 807 Ierusalim, Palestina), dându-i misiunea de a oficia acolo în limba românească, iar cu banii adunaţi să înceapă pe terenul patriarhiei clădirea unui adăpost atât pentru dsa, cât şi pentru cucernicii români fără mijloace afiători acolo. Lucrările acestea, ne mai având nici o piedecă, în cel mai scurt timp vor începe.

Dacă fiecare dieceză din ţară ar contribui la această clădire cu 1—2 odăi pe numele lor, (metrul cub de clădire costă 2 Lire sterline), s'ar putea face minuni.

Pentru întreţinere, cu puţină propagandă, s'ar putea găsi uşor mijloacele. Anume ar trebui lămurit publicul ca banii ce-i trimite la Ierusalim pentru pomeniri şi alte slujbe, să se trimită în viitor numai parohiei române.

Inainte de a încheia aceste şire, voi specifica, în mare, cam ce cheltueli are vizitatorul Ierusalimului: Tren la Constanţa. Dela Constanţa vapor direct la Jaffa. Pentru biletul de vapor şi mâncarea pe vapor trebue luate informaţii la soc. de vapoare. In Jaffa debarcarea se face la larg neexistând port şi fiind stânci înaintea cheiului. Barca dela vapor la chei tour-retour 30 Piaştri. Autobus Jaffa —Ierusalim maximum 20 Piaştri de persoană. Tren clasa III Jaffa—Ierusalim 8 Piaştri. Hotel în Ierusalim cu pensiune complectă ½—1 Liră sterlină. Pentru locuinţă în mănăstire nu se plăteşte nimica, afară dacă închinătorul nu dă Mănăstirei o mică danie.

Piaţa alimentară este foarte abundantă. Găseşti carne de berbec, brânză, ouă, unt, peşte şi tot felul de zarzavaturi, aproape mai ieftin — ca în Bucureşti. —

Paşaport pentru Palestina dă Siguranţa Generală a Statului, iar viza de intrare Consulatul Englez din Bucureşti.

Circulă Lirele Egiptene şi Engleze. Acestea au valoare de 830—840 Lei şi se împart în 100 piaştri palestinieni. Un piastru are deci Lei 8·30 —8·40.

R. E.

Cuvântare

Rostită de preotul capelan IOAN MUNTIU din Cărpiniş, protopopiatul Miercurea, la serbarea arborilor şi paserilor.*)

Azi prăznuim, iubită tinerime, sărbătoarea arborilor şi a paserilor. Am ieşit aici la pădure, sus pe culmea de munte, la umbra copacilor, să alergăm şi să culegem flori de pe co-

* Fiind preoţii rugaţi de prefectura judeţului Sibiu, prin o circulară a protopopului tractului, a face educaţie naţională prin cuvântări, arătând bogăţia şi însămnătatea pădurilor, am rostit la ocazie cuvântarea de faţă. Pr. *I. M.*

ţifică a tinerelor generaţii, care vor deveni conducătorii ţării de mâine.

Idealul naţional, sfinţit cu jertfa sângeroasă a celor mai buni dintre noi, nu s'a înfăptuit pe deplin. Cimentarea sufletească dintre provinciile surori nu n'a făcut pe deantregul. Trebue nivelate asperităţile, şi înfrăţite concepţiile potrivnice întregirii depline.

Căminul părintesc constitue primul factor de îndrumare în această direcţie. Părinţii trebuie să se ocupe îndeaproape de creşterea copilului, de educaţia lui, de cultivarea lui în conformitate cu progresele civilizaţiei şi cu idealul spre care tind năzuinţele neamului românesc. Părinţii trebuie să-şi de seama că pe acest tânăr vlăstar se bizuie viitorul patriei. Deasupra tuturor necazurilor şi bucuriilor vieţii, trebuie să predomine făurirea noului ideal: cultul copilului.

Intemeierea căminului, pe baze de sănătate trupească şi sufletească e singura chezăşie a viitorului şi a puterii de viaţă a neamului nostru. O mare datorie morală au părinţii şi o mare răspundere pentru viitorul acestei ţări. De creşterea copiilor noştri atârnă de azi înainte marele ideal al ţării noastre. Această supremă datorie trebue să preocupe de azi încolo toate elementele de valoare, pe care se sprijină existenţa patriei şi pe altarul acestui cult trebuie să îngenuncheze preoţii, învăţătorii, intelectualii, ostaşii neamului.

Unde au fost biserici...

— Impresii —

Regiunea Suzdal, din Rusia centrală, e vestită prin catedralele ei antice, bisericile ei de stil şi icoanele ei zugrăvite de vestiţi maieştri.

Valul antireligios s'a revărsat cu furie asupra acestei regiuni. Incă în anul trecut numeroase biserici din Vladimir, Bogoliubova şi Suzdal, au fost preschimbate în cluburi, muzee antireligioase, cazărmi militare, şi în închisori.

Un tablou, despre situaţia regiunii Suzdal, prezintă un ziar din Paris, unde se scriu următoarele:

In oraşul Vladimir s'a nimicit în catedrala de acolo tot ce se putea nimici şi s'a deschis un «muzeu» antireligios. Domneşte în el «ordinea» cunoscută. Sânt expuse osemintele mai multor sfinţi, — schelete diformate, şi deasupra lor se află tăbliţe cu numele sfinţilor. Pe pereţi tablouri, provăzute cu numele sfinţilor.

Catedrala Sfântul Dumitru e complet pustie. Pe o grămadă de scânduri se află, nu se ştie pentru ce, o umbrelă deschisă. Altarul e pustiit, icoanele sfărâmate. Pereţii bisericii au fost văruiţi pe din-afară. Va fi preschimbată într'un club.

Inainte de ce ajungi la Bogoliubova, vezi încă din depărtare o mare catedrală albă. Locul din jurul catedralei a fost pustiit. Catedrala n'are păzitor, deşi s'a înfiinţat un muzeu în ea. De pe clopotniţă se aud sunetele unei chitare. Clopotele au fost luate. Uşile sânt deschise, geamurile sparte. Uşa de metal din faţa altarului a fost deasemenea luată. Mândra catedrală îşi păstrează numai în exterior formele ei nespus de frumoase.

Am intrat în catedrală. Pustiu peste tot — zidurile despuiate. Tencueala a căzut şi se văd cărămizile. Iconostasul e sfărâmat. Nu se vede nici o singură icoană, nici un singur obiect. Pe jos se văd hârtii mototolite şi fărâmături de scânduri.

Am mers în jurul bisericii şi am privit capela nimicită. Ce a cruţat timpul, n'au cruţat oamenii...

Mănăstirea din Spas, care se află nu departe de oraşul Suzdal, e înconjurată cu frumoase ziduri, cu plante agăţătoare şi turnuri de cetate din secolele al 15-lea şi al 16-lea. In timpurile dinaintea lui Petru cel Mare au fost închişi aci sectanţii. In prezent G. P. U. izolează în celulele Mănăstirii pe delicvenţii politici. Porţile sânt închise, paznici peste tot. Am rugat să ni se permită a vizita muzeul mănăstirii. Permisiunea nu s'a dat uşor. La intrare se afla un soldat, un jandarm al lui G. P. U., preşedintele Goro-sovietului (sovietul oraşului) şi un bătrân cu chei. Ne cer documentele, cu «vizele» necesare. Am declarat că nu dorim decât să vedem colecţiile muzeului şi biserica... Nimic n'a folosit. Au cerut documente.

Ni-au luat apoi legitimaţiile şi după lungi consfătuiri ne-au dus sub paza cea mai riguroasă în biserică. De la închiderea ei au trecut abia câteve zile. Aerul este încă pătruns de smirnă... Se scot covoarele, se face inventariul, obiectele de metal sânt puse în lăzi.

Toţi sânt îmbrăcaţi în şăpci, cu ţigara în gură... Preşedintele Gorosovietului loveşte cu bastonul în icoana lui Hristos, şi dă apoi câteva ordine; după aceasta strigă entuziasmat: «Facem aci o minunată secţie antireligioasă».

Cercetăm tablourile, ne uităm la icoanele pictorului Uşakov. Rară biserică! O putem compara cu Soborul Uspenski din Moscova.

Seara, la plecarea din Vladimir, ne-am întâlnit la gară cu un grup de circa 100 persoane, care au fost arestate din ordinul biroului politic. Se află printre ei bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, toţi par înfrânţi de un drum lung. In jurul lor se află un un puternic cordon al lui G. P. U. Vizitiului nostru i se face semn să plece mai departe. Nimeni n'are voe să se apropie de acest grup.

Impresii copleşitoare. Mă gândesc la înaltele ziduri de peatră ale Mânăstirii din Spas, care vor înghiţi pe aceşti nenorociţi pentru mulţi ani poate... (Ceps).

INFORMAŢIUNI

Şcoala ort. rom. de cântăreţi din Sibiu, în Dumineca «Samarinencei», a vizitat, fiind învitată, comuna Tălmăcel. Profesorii şi elevii au participat la sf. slujbă, unde au cântat cu toţii la Utrenie, ear răspunsurile la sf. Liturgie au fost cântate de corul şcoalei pe 3 voci. A predicat păr. dir. al şcoalei, îndrumând poporul a se împărtăşi cu «apa cea vie» a Mântuitorului, pentru a nu înseta niciodată şi pentru a se face părtaşi ai vieţii veşnice. După masă elevii şcoalei au desfăşurat un bogat program, în faţa poporului din loc, constătător din cântări religioase, patriotice, recitări şi o piesă teatrală. La urmă a conferenţiat păr. dir. al şcoalei dând îndrumări bune poporului. Parohul locului, mulţumeşte profesorilor şi elevilor pentru oboseala de a le procura aceste clipe de înălţare sufletească.

Dela Despărţământul judeţului Sibiu al «Astrei»: In Dumineca de 25 Mai conferenţiarii noştri au cutreerat comunele *Hosman* şi *Fofeldea*. In Fofeldea a vorbit dl preşediute inspector şcolar Silviu Ţeposu, despre: trecutul glorios al neamului nostru, arătând suferinţele neamului îndurate de veacuri. Dl Ioan Dragomir, secretarul despărţământului, a cuvântat despre sincerii prieteni ai noştri, *Cartea*, arătând, că mântuirea va veni iubind din toată inima cartea: ea ne stă la dispoziţie cu tot felul de sfaturi bune şi folositoare. S'au înscris din Hosman 24 membri. — In Fofeldea au vorbit dnii: Dr. Liviu Ionaşiu despre rolul Astrei, Dr. H. Petra-Petrescu, care a citit din operile sale, prof. I. Isacu despre bogăţiile ţării noastre.

Pentru ieftinire. In mai multe oraşe ardelene, publicul consumator a început o acţiune pentru ieftinirea pânii, în considerare că grâul a scăzut mult la preţ, ear pânea continuă totuşi să fie aliment scump, costând între 8 şi 12 lei chilogramul.

Publicaţiune. Comitetul şcolar al şcoalei normale «Andrei Şaguna», din Sibiu dă în întreprindere prin licitaţie cu oferte închise văruitul localului şcoalei. Ofertele se vor prezenta: Direcţiunei şcoalei, până la 16 Iunie a. c. *Comitetul şcolar.*

«Taina vieţii lungi». Cei bolnavi, cai cari şi-au perdut dragostea de viaţă şi bucuria, **nădăjduiţi!** Ştiinţa a găsit mijlocul desăvârşitei vindecări a tuturor bolilor trupeşti şi sufleteşti. Cetiţi volumul: **Lazar Popovici:** «*Taina vieţii lungi, bucătăria fără foc* sau *reginul crud*», cu peste 200 reţete. Preţul Lei 80.— plus Lei 12.— pentru francatura recomand. Se poate comandà la *Librăria diecezană din Arad,* precum şi la toate librăriile din ţară. (28) 2—3

ŞTIRI LOCALE

Aviz publicului din Sibiu. Duminecă, în 1 Iunie, va da societatea «Temperanţa» o reprezentaţie de cinematograf, cu totul gratuit, în oraşul noştru. Va rula marele şi frumosul film: «Mama», unul din cele mai frumoase filme americane, în 8 acte. Filmul are calităţi artistice şi este o apoteozare minunată a iubirii de mamă. In legătură cu filmul va vorbi dl medic şef al municipiului Sibiu, *Dr. Lazar Popovici.* Reprezentaţia se dă în localul «Apollo» al dlui *I. Petri,* care a pus cinematograful dsale gratuit la dispoziţie. Deasemenea gratuit e oferit filmul din partea firmei «*Astra cinegrafică*». Cu mic cu mare să se întâlnească Duminecă, la ora 11 a. m. la cinematograful «Apollo»!

vorul verde de earbă, să ascultăm ciripitul paserilor, să bem din apa izvoarelor şi să respirăm aerul înviorător al codrilor.

Copii şi copile, priviţi ce frumoasă şi veselă e pădurea din jurul nostru! Fiecare arbore, atins de o adiere de vânt, îşi pleacă braţele încoace şi încolo, le întinde către noi, pare c'ar zice: «Vino, şezi la umbra mea».

Inchipuiţi-vă ce pustiu şi trist ar fi locul acesta, dacă n'ar fi pădurea, dacă am tăia şi prăpădi arborii.

N'ar mai fi poenile frumoase, ci locul s'ar surpa, s'ar schimba în râpi întunecate şi primejdioase. Insă pădurea nu lasă să cadă potopul vrăjmaş de ploaie, căci îl prinde cu frunzele şi crengile ei şi îl picură încetişor. Ear arborii, cu rădăcinile în firicele sute şi mii, în lung şi'n lat prin pământ, ţin locul şi nu-l lasă să se risipească.

Pădurea aşadar nu e numai frumoasă, ci ea ne aduce şi foloase de nenchipuit.

Ce foloase ne aduce?

Ascultaţi şi veţi înţelege!

Coperişul caselor în care intraţi, podelele casei pe care călcaţi, patul în care vă culcaţi, masa pe care mâncaţi, scaunele şi băncile pe care şedeţi, lăzile şi coşurile în care adunaţi bucate, fereasta prin care vă uitaţi,... sânt tot darurile pădurii. Căruţe şi cară, unelte cu care lucră părinţii voştri, sânt toate câştigate din pădure.

Earna, când cade zăpada şi creşte sloiul la streşină, ear vântul urlă la ferestri, ce am face dacă nu am avea lemne să ne dea căldură?

Frunzele care slujesc de hrană capreior şi vacilor noastre, cât lapte nu ne aduc zi de zi.

Pădurea ne mai dă şi alte foloase. Prin ploi ne adapă pământul. Nu aţi băgat de seamă că ploile se lasă mai întâi pe păduri şi apoi de acolo se împrăştie preste fânaţe, holde şi vii. Dacă n'am avea păduri, norii ar fi atraşi în alte părţi, ear izvoarele ar seca, earba n'ar mai creşte, holdele şi plantele s'ar usca.

Pădurea ni-a lăsat-o Dumnezeu să ne aducă nouă oamenilor mare folos. Cât rău face acela care taie arborii tineri, care curăţă coaja de pe copaci şi nimiceşte pădurea! Ce rău face acela oamenilor şi ce păcat înaintea lui Dumnezeu!

Copii, să iubiţi pădurea! Pe fiecare arbore să-l grijiţi ca pe un altoi şi ca pe un pom din grădina voastră.

Noi astăzi sântem oaspeţii pădurii. La cuvintele şi cântecele ce vor suna astăzi aici, văile şi arborii ne răspund la fiecare. Aşai-i-i! Auzit-aţi ecoul?

Dar afară de ecou se aude cântecul paserilor. Ele sânt aici acasă, îşi au cuibul în crengile arborilor. Ele sânt locuitorii pădurilor. Ce veselie fac prin cântecul lor!

Paserile se hrănesc cu viermi, omide şi muşte. Paserile mai mari şi mai tari scormonesc cu ghiarele pământul şi scot viermii şi gândacii cari rod rădăcinile ierbii şi ale copaciior. Altele, cu ciocul tare, bat trunchiul şi scot de sub coaja insecte ce rod inima arborelui, paserea îl scapă de peire. Alte paseri saltă vesele de pe creangă pe creangă şi adună omidele.

Aceste paseri vin din pădure până în grădinile noastre, curăţă şi pomii noştri, ca să poată da poame dulci şi sănătoase.

Câmpia şi holdele, cucuruzele şi viile sânt străbătute de pasările mari şi mici, care lucrează cu zor în folosul nostru.

Pentru toate aceste, noi cu ce să le răsplătim? Sântem datori să le cruţăm, căci au lucrat pentru noi.

Cât rău fac copiii cari iau ouăle din cuib, prind puii şi-i chinuesc! Acei copii fac oamenilor mare pagubă, şi mare păcat înaintea lui Dumnezeu. Grijiţi dar, de arbori şi de paseri, ca să faceţi bine oamenilor şi să vă iubească Dumnezeu!

Pentru preoţime. Stofe bune, ieftine, speciale pentru reverenzi, se găsesc de vânzare, în cantitate restrânsă, la* Librăria Arhidiecezană, Sibiu. *Doritorii sânt invitaţi a se adresa cu încredere şi cât mai curând către Librăria noastră.

Nr. 153/1930. (28) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a (treia) **Petreşti**, protopopiatul Sebeşului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele preoţeşti sânt cele fasionate pentru întregire dela stat. Sesia parohială de 7 jugăre, folosinţa cimitirului şi locului de vie. Dela fiecare familie câte o ferdelă cucuruz sfărmit şi o zi de lucru în natură sau preţul după cum va fi. La Boboteză cel puţin câte 20 Lei. Stola uzitată.

Concurenţii au să-şi înainteze cererile şi documentele conform normelor în vigoare, în terminul indicat acestui oficiu protopopesc şi până în 8 zile înaintea alegerii a se prezenta în parohie, spre a face cunoştinţă cu credincioşii.

Sebeş, la 25 Aprilie 1930.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu consiliul parohial.

Sergiu Medean
protopop.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut şi se află de vânzare la Libraria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA
bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de
Dr. DUMITRU STĂNILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană"

Preţul Lei 400·—, plus spese poştale Lei 20·—

Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut:

Povăţuitorul Creştinului ort.

de Pr. Ioan Ştefan Popescu

o minunată cărticică de rugăciuni şi poveţe despre cum trebue să se poarte creştinul adevărat în biserică. Preţul leg. 40 Lei. Broş. 20, plus Lei 10 spese. Se poate comanda dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu.

Pictură bisericească

Subsemnatul având autorizaţia Prea Vener. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu, pentru pictură, — aduc la cunoştinţa On. public, că în atelierul meu se execută **în orice mărime, cu preţuri moderate: orce icoane sfinte, cruci, prapori, iconostase** etc. aurituri până la cel mai fin aur veritabil.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulţămire şi recomandare.

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

(29) 3—3 **Nicolae Baciu**
pictor bisericesc.

Mersul trenurilor
— Din gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Soseşte dela:
Alba-Iulia	4^{10}, 13^{45}, 17^{45}	8^{03}, 17^{25}, 22^{02}
Braşov, Făgăraş	4^{50}, 10^{59}, 17^{05}	8^{34}, 12^{25}, 20^{05}
Ciznădie	5^{40}, 13^{15}, 18^{10}	7^{80}, 15^{20}, 20^{28}
Copşa mică	0^{54}, 4^{38}, 10^{10}, 13^{14}, 15^{40}, 19^{16}	1^{34}, 4^{00}, 9^{03}, 15^{38}, 17^{40}, 20^{07}
Ocna-Băi	6^{20}, 14, 20^{45}	7^{35}, 15^{10}, 21^{57}
Peatra-Olt, Buc.	4^{20}, 15, 18^{35}acc.	0^{45}, 13^{14}, 11acc.
Sighişoara, Agn.	5^{35}, 16^{05}	7^{46}, 16^{03}

Dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală
şi
Statistica bisericească

de
Euseviu Popovici
profesor la Facultatea Teologică din Cernăuţi

Curs oral în limba germană, ţinut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut şi mai adăngit ulterior

Traducere
de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREŢUL: Volumul I Lei 130·—
„ II „ 150·—
„ III „ 120·—
„ IV „ 200·—
plus spese postale Lei 30·—.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte medidaţii pentru preoţi, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de
Ioan Moşoiu
profesor la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut în ediţie nouă şi se afla la Libraria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgica bisericei ortodoxe
cursuri universitare

de
Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuţi

Prelucrate, complectate şi editate
de
Prof. Dr. Teodor Tarnavschi
şi acum din nou editate şi complectate
de
Dr. în teologie şi filozofie
Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop şi mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Preţul Lei 650·—, plus spese poştale Lei 30·—

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane şi se află de vânzare la Libraria arhidiecezană de aici din Sibiu broşura:

„Profeţii mesianice în vechiul Testament"

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Stântului Sinod în 1914, cari texte, pentruca să fie cât mai accesibile la instrucţiunea din Exegetică în institutele teologice sunt inzestrate cu titluri în conformitate cu importanţa lor mesianică. Preţul anui exemplar e Lei 55·—. Librăriilor şi direcţiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puţin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Libraria Arhidiecezană.

Reverenzi preoţeşti

După ultimele cerinţe

Se execută în termenul cel mai scurt posibil pe lângă preţ convenabil la

Croitoria (27) 4—7
Dumitru Duşleag
Sibiu, Târgul Peştelui Nr. 12
In depozit: Şfofe în permanenţă

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza

In pământul făgăduinţii

de
Gala Galaction

Preţul 80 lei, plus spese poştale 10 lei. Se poate comanda dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu

---

Dela Libraria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză
de
A. şi L. Moisescu-Villea

Preţul Lei 70·—, plus spese poştale Lei 10·—

Anunţuri şi reclame

Cel mai respândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Libraria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul
✦ legate şi broşate ✦

pentru parohii, bănci, oficii şi particulari cu **preţuri moderate**

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)

Demascarea unor siluiri şi fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu. Preţul Lei 25·—, plus spese Lei 5·—.

Citiţi

MEMORIILE
Arhiepiscopului şi Mitropolitului
Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Libraria Arhidiecezană în Sibiu
Preţul: 25 Lei

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declaraţiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuţia pentru ratificarea Concordatului, în şedinţa dela 23 Mai 1929, a senatului român

de
Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop şi Mitropolit

Preţul Lei 30·— + spese Lei 5·—. Se poate comanda dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul prin mandat poştal.

Au apărut şi se află de vânzare la Libraria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebrale

pentru cor de bărbaţi, de:
Dumitru Cunţan

Preţul Lei 30, plus spesele poştale Lei 12.

Dela Libraria Arhidiecezană se pot procura

Notiţe despre întâmplarile contimporane

de Ioan cav. de Puşcariu. Preţul Lei 100, plus spese de poştă Lei 15

La Libraria Arhidiecezană, Sibiu, se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOŞ. *Partea I completă*, cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul **20 Lei;**

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: **20 Lei.**

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamţu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Preţul 35 lei

Se poate comanda dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu, trimiţând preţul, plus spesele de poştă Lei 10, prin mandat postal.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.